

הוכן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

בבא בתרא דף קל"ה ע"א

מי שמת והיו לו אחים ולא היו לו בנים, ושאלנו אותו האם אשתו זקוקה ליבם, ואמר שמותרת אפי' לכהן גדול, לסברת רבה (ההו"א) מה דינה? [תד"ה חזיא].

לשיטת היש מוחקים שבתוס'	לכהן גדול ¹	לכהן הדיוט	לישראל מהשוק
לרשב"ם ר"י ורבינו מנחם	אסורה	אסורה ³	מותרת
לשיטת היש מוחקים שבתוס'	אסורה	מותרת ²	מותרת

מעשה באחד שהיה מוחזק שאין לו אחים, וכך גם אמר בשעת מיתתו, מה דין אשתו באופנים דלהלן? [תד"ה הא].

ידעינן בודאי שיש עדים ⁴	יצא קול שיש עדים ⁵	אין אפי' קול שיש עדים ⁶
לרב יוסף	אסורה	מותרת
לאביי	אסורה	מותרת

התובעים אותו באופנים הבאים, וטוען שאינו יודע אם חייב, מה דינו?

רבא [רב נחמן ור' יוחנן]	תבעוהו: מנה לי בידך	תבעוהו: מנה לאחרים בידך
אביי [רב הונא ורב יהודה]	פטור	פטור
	חייב	פטור

¹ עיי' ברמב"ן ובריטב"א שהביאו שיטה שלהו"א זו מותרת ג"כ לכהן גדול [ונדלא כהרשב"ם והתוס' שבכאן]. וביאור שיטתם, דמזה שאומר שחזיא לכהנא רבה יש לנו ללמוד מדבריו שקדשה על תנאי ולא בעלה עדין ולא נתקיים התנאי, שדינה ככל שאר בתולות שמותרות לכהן גדול.

² דמזה שמחקו לתיבת רבה מבואר שדוקא מה שכתוב שמותרת לכהן גדול הוקשה להם, אבל מה שהיא תהיה מותרת לכהן הדיוט לא קשיא להו. והיינו טעמא משום דמפרשינן את דבריו שיש לו בנים, ושלכן אינה זקוקה ליבם וממילא היא ככל אלמנה, ולא מפרשינן שגירשה. ועיי' ריטב"א.

³ כתב הרשב"ם שהטעם שאסורה, דהרי כל נאמנותו היא במגו דגרשתיה, א"כ עכ"פ תהיה אסורה לכהן, וכן הם דברי ר"י. וא"כ ע"כ דכמו מה שאמר לכהנא רבא הוי גוזמא ורק כוונתו לומר שאינה צריכה ליבם, כך גם לכהן אסורה. ורבינו מנחם פירש שמה שמותרת לכהונה, אין הכוונה להנשא לכהן, אלא שמותרת לחזור לתרומת בית אביה.

⁴ ר"ל ששמענו בודאות שיש עדים במדינת הים שיודעים שיש לפלוני אחים.

⁵ כן פירשו תוס' שזה הוא המקרה בסוגיין שנחלקו בו רב יוסף ואביי.

⁶ אלו המקרים של הסוגיות דלעיל שנאמן לומר שיש לו בנים או שאין לו אחים ולהתירה לשוק.

הוכן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

בבא בתרא דף קל"ה ע"א

לשיטות הסוברות שברי ושמא ברי עדיף, האם הוא בכל אופן? [תד"ה אביי].

ברי טוב ושמא טוב	ברי טוב ושמא גרוע	
אין ברי עדיף ⁷	ברי עדיף	לרב יהודה
ברי עדיף	ברי עדיף	לאביי

בבא בתרא דף קל"ה ע"ב

במתנות דלהלן קונה גוף ופירות לאחר מיתה, אמנם האם קונה לגוף גם מחיים? או האם יכול לחזור בו מחיים? [תד"ה כל].

מתנת ברי שהוא כמתנת שכיב מרע	מתנת שכיב מרע	
קונה גוף מחיים ואין יכול לחזור בו	אינו קונה מחיים כלום ויכול לחזור בו	לרשב"ם ⁸
אינו קונה מחיים כלום ויכול לחזור בו ⁹	אינו קונה מחיים כלום ויכול לחזור בו	לר"ת

שכיב מרע או בריא שאמרו כתבו ותנו מנה לפלוני ומתו, האם כותבים ונותנים להם?

בלא מיפה את כוחו	במיפה את כוחו	
אין כותבים ונותנים	כותבים ונותנים	שכיב מרע
אין כותבים ונותנים	אין כותבים ונותנים ¹⁰	בריא

⁷ ולכך ס"ל גבי מזיק וניזק ששם אין הברי של הניזק טוב, שיודע שאין המזיק יודע מתי ילדה הפרה, וכן השמא של המזיק טוב הוא דאין צריך לידע, לא אמרינן דברי עדיף אלא המוציא מחבירו עליו הראיה.

⁸ ביאור שיטתו הוא בד"ה דלא קני.

⁹ וס"ל לר"ת דאף דאמרין כאן בגמ' איזו היא מתנת בריא שהיא כמתנת שכיב מרע דלא קני אלא לאחר מיתה, היינו שאומר מהיום אם לא אחזור בי עד לאחר מיתה, ר"ל שמפרש כן בפירוש, ולכך לא קונה מהיום כלום גם לא גוף ויכול לחזור בו. ועיי' עוד בשטמ"ק בבא מציעא דף י"ט ע"א.

¹⁰ דדוקא בשכיב מרע שדבריו ככתובים וכמסורים דמי, י"ל שהשטר הוא רק לייפוי כח וראיה, ואין כוונתו להקנות לו בשטר דוקא, שנאמר שלהיות ואין שטר לאחר מיתה לא קני. משא"כ בבריא שאין דבריו ככתובים וכמסורים, אי"כ י"ל שלכך הוצרך לשטר כדי להקנות לו בו, ואין שטר לאחר מיתה ולכך לא קנה – רשב"ם ד"ה והוא מפרק.